

به نام خدا

**دستورالعمل نحوه تعیین قیمت خرید و
فروش اوراق بهادار در صندوق‌های
سرمایه‌گذاری مبتنی بر صدور و ابطال**

قیمت خرید و فروش اوراق بهادار در صندوق‌های سرمایه‌گذاری ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، براساس این دستورالعمل که در تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۳۰ به تصویب هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسیده و در تاریخ های ۱۳۸۷/۰۷/۰۹ و ۱۳۹۷/۰۵/۲۴ و ۱۳۹۸/۱۲/۰۷ اصلاح شده است، به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱- سهام شرکت های پذیرفته شده در هر یک از بورس ها یا بازار خارج از بورس

۱-۱- فرمول‌های محاسبه قیمت خرید و فروش سهام پذیرفته شده در هر یک از بورس ها یا بازار خارج از بورس به ترتیب عبارتند از:

$$\text{مالیات} + \text{کارمزد خرید سهم} + \text{ارزش منصفانه مزایای تعلق گرفته ولی دریافت نشده سهم در پایان روز} + \text{ارزش سهم در پایان روز} - \text{قیمت خرید سهم در پایان روز}$$

$$\text{مالیات} - \text{کارمزد فروش سهم} - \text{ارزش منصفانه مزایای تعلق گرفته ولی دریافت نشده سهم در پایان روز} + \text{ارزش سهم در پایان روز} - \text{قیمت فروش سهم در پایان روز}$$

تبصره: مالیات و کارمزدهای خرید و فروش سهام براساس قوانین و مقررات جاری کشور تعیین می‌شوند.

۱-۲- در محاسبه قیمت خرید و فروش سهم، ارزش سهم در پایان روز معادل قیمت پایانی آن روز سهم در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس است. برای محاسبه ارزش سهم در پایان روز، قیمت پایانی سهم می‌تواند در جهت افزایش یا کاهش بنا به دلایل زیر تعدیل شود و قیمت تعدیل شده در محاسبات خالص ارزش دارایی‌های صندوق لحاظ گردد:

الف) شرکت تصمیمی گرفته که بر قیمت سهم مؤثر است و پس از اتخاذ آن تصمیم، معامله‌ای بر روی سهم آن شرکت صورت نپذیرفته است.

ب) خبری مهم که بر روی قیمت سهم مؤثر است رسماً منتشر شده و پس از انتشار این خبر هنوز معامله‌ای بر روی سهم صورت نپذیرفته است.

ج) در پایان روز محاسبه ارزش سهم، میزان تقاضای سهم در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس در بالاترین قیمت مجاز یا میزان فروش آن در پایین‌ترین قیمت مجاز به تشخیص مدیر حجم قابل ملاحظه‌ای داشته و معاملات سهم در آن روز به نسبت حجم کمی داشته و این پدیده به دلیل محدودیت در تغییر قیمت روزانه بوجود آمده باشد.

د) در صورتی که سهم در اثر افزایش سرمایه حاصل شده ولی به دلیل عدم صدور و سپرده‌گذاری در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس قابل معامله نیست.

تبصره: حداکثر مجاز برای تعدیل قیمت سهم براساس این بند، ۲۰ درصد نسبت به قیمت پایانی می‌باشد.

۱-۳- اگر شرکت تصمیم به افزایش سرمایه گرفته باشد و پس از اتخاذ تصمیم معامله‌ای بر روی سهم شرکت صورت نپذیرفته باشد، قیمت تعدیل شده سهم آن شرکت به صورت زیر محاسبه شده و در فرمول‌های قسمت (۱-۱) به جای ارزش سهم به کار می‌رود:

$$\text{درصد افزایش سرمایه} \times \text{ارزش منصفانه حق تقدم خرید سهم} - \text{قیمت پایانی سهم قبل از تصمیم به افزایش سرمایه} - \text{قیمت تعدیل شده سهم پس از تصمیم به افزایش سرمایه و قبل از انجام معامله}$$

که در آن ارزش منصفانه حق تقدم خرید سهم مطابق بند (ب) قسمت (۱-۵) تعیین می‌شود.

۴-۱- مزایای تعلق گرفته ولی دریافت نشده سهم عبارتند از:

الف) سهام جایزه دریافت نشده؛

ب) حق تقدم خرید سهام در اثر افزایش سرمایه که هنوز دریافت نشده است.

تبصره: ارزش منصفانه هر یک از این مزایا در محاسبه قیمت خرید و فروش سهم باید به صورت یکسان گرفته شود.

۴-۱-۵- ارزش منصفانه هر یک از مزایای دریافت نشده بند (۴-۱) به صورت زیر به دست می‌آید:

الف) ارزش منصفانه سهم جایزه در پایان روز در صورتی که سهم شرکت پس از تصمیم‌گیری در مورد اعطای سهام جایزه در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس معامله شده باشد، همان قیمت پایانی سهم در آن روز است که ممکن است به دلایل زیر تعدیل شود:

(۱) مطابق دلایل بند (۲-۱)؛

(۲) به دلیل عدم صدور و سپرده شدن سهام جایزه در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس حداکثر تا ۵ درصد.

در صورتی که پس از تصمیم‌گیری در مورد اعطای سهام جایزه، سهم شرکت در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس معامله نشده باشد، ارزش منصفانه سهم جایزه در پایان روز به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{ارزش سهم جایزه در پایان روز} = \frac{\text{قیمت پایانی سهم قبل از تصمیم‌گیری در خصوص اعطای سهام جایزه}}{\text{تعداد سهام جایزه تعلق گرفته به هر سهم} + ۱}$$

در این فرمول تعداد سهام جایزه تعلق گرفته به هر سهم می‌تواند کسری از یک باشد و ممکن است قیمت پایانی سهم قبل از تصمیم‌گیری در خصوص اعطای سهام جایزه، مطابق بند (۲-۱) تعدیل شود. ارزش سهم جایزه که از این فرمول به دست می‌آید می‌تواند به دلیل عدم صدور و سپرده شدن سهام جایزه در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس تا ۵ درصد تعدیل شود. پس از دریافت سهام جایزه، ارزش آن از بخش مزایای تعلق گرفته ولی دریافت نشده در فرمول‌های بند (۱-۱) حذف شده و ارزش آن مانند یک ورقه سهم شرکت، با توجه به تعدیلات بند (۲-۱) تعیین می‌شود.

ب) ارزش منصفانه حق تقدم خرید سهام که هنوز دریافت نشده است، از تعدیل ارزش محاسباتی حق تقدم خرید سهم حداکثر تا ۵ درصد محاسبه می‌شود. در صورتی که پس از تصمیم به افزایش سرمایه، سهم شرکت در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس معامله نشده باشد، ارزش محاسباتی حق تقدم خرید سهم از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$\text{ارزش منصفانه مزایایی که از تاریخ افزایش سرمایه تا تاریخ ثبت آن به سهم تعلق می‌گیرد.} - \text{قیمت پذیره‌نویسی} - \text{قیمت پایانی سهم قبل از تصمیم به افزایش سرمایه} = \text{درصد افزایش سرمایه} + ۱$$

ارزش محاسباتی حق تقدم خرید سهم در پایان روز

و در صورتی که پس از تصمیم به افزایش سرمایه، سهم شرکت در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس معامله شده باشد، ارزش محاسباتی حق تقدم خرید سهم از فرمول زیر به دست می‌آید:

			ارزش منصفانه مزایایی که از تاریخ تصمیم به افزایش سرمایه تا تاریخ ثبت آن به سهم تعلق می‌گیرد مشروط به اینکه اثرات آن در قیمت پایانی لحاظ نشده باشد.
ارزش محاسباتی حق تقدم خرید سهم در پایان روز	ارزش محاسباتی حق تقدم خرید سهم در پایان روز	قیمت پذیرهنویسی سهم	قیمت پایانی
		سهم پس از تصمیم به افزایش سرمایه	

تبصره ۱: در فرمول‌های فوق منظور از مزایایی که از تاریخ تصمیم به افزایش سرمایه تا تاریخ ثبت افزایش سرمایه به سهم تعلق می‌گیرد، مزایایی از قبیل سود تقسیمی است که تصمیم به تقسیم آن پس از تصمیم به افزایش سرمایه و قبل از ثبت افزایش سرمایه اتخاذ شده است. ارزش منصفانه سود تقسیم شده ولی دریافت نشده براساس بند ۴ تعیین می‌شود.

تبصره ۲: قیمت پایانی سهم در فرمول‌های مذکور در این بند می‌تواند براساس دلایل بند (۱-۲) تعدیل شود.

۲- حق تقدم خرید سهام شرکت‌های پذیرفته شده در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس

۱-۲- پس از دریافت حق تقدم خرید سهم، ارزش آن از بخش مزایای تعلق گرفته ولی دریافت نشده فرمول‌های مذکور در بند (۱-۱) حذف شده و قیمت خرید و فروش آن به عنوان یک ورقه بهادار مستقل براساس فرمول‌های زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{مالیات} + \text{کارمزد خرید حق تقدم} + \text{ارزش حق تقدم در پایان روز} - \text{قیمت خرید حق تقدم در پایان روز}$$

$$\text{مالیات} - \text{کارمزد فروش حق تقدم} - \text{ارزش حق تقدم در پایان روز} = \text{قیمت فروش حق تقدم در پایان روز}$$

تبصره: کارمزدها براساس مقررات بورس اوراق بهادار و مالیات براساس قوانین مالیاتی تعیین می‌شوند.

۲-۲- در صورتی که حق تقدم خرید سهم هنوز در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس معامله نشده باشد، ارزش حق تقدم برابر ارزش منصفانه آن است که روش تعیین آن در بند (ب) قسمت (۵-۱) آمده است.

۲-۳- در صورتی که حق تقدم خرید سهم در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس معامله شده باشد، ارزش آن برابر قیمت پایانی حق تقدم است. به دلایل زیر می‌توان به جای قیمت پایانی حق تقدم، حسب مورد ارزش منصفانه حق تقدم را بکار برد که روش تعیین آن در بند (ب) قسمت (۵-۱) آمده است:

الف) شرکت تصمیمی گرفته است که بر قیمت سهم مؤثر است ولی پس از اتخاذ آن تصمیم بر روی حق تقدم خرید سهم معامله‌ای صورت نپذیرفته است.

ب) خبری مهم که بر روی قیمت سهم مؤثر است رسماً منتشر شده ولی پس از انتشار این خبر، معامله‌ای بر روی حق تقدم خرید سهم صورت نپذیرفته است.

ج) در پایان روز منتهی به روز محاسبه ارزش حق تقدم خرید سهم، میزان تقاضای حق تقدم تفاوت قابل ملاحظه‌ای با میزان عرضه آن داشته است

۳- اوراق بهادار تامین مالی اسلامی (شامل صکوک، اسناد خزانه و اوراق مشارکت) پذیرفته شده در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس

۳-۱- قیمت خرید و فروش اوراق بهادار تامین مالی اسلامی به شرح زیر تعیین می‌شوند:

مالیات + کارمزد خرید ورقه بهادار + ارزش ورقه بهادار تامین مالی اسلامی در پایان روز = قیمت خرید ورقه بهادار تامین مالی اسلامی

مالیات - سایر کسورات - کارمزد فروش ورقه بهادار تامین مالی اسلامی - ارزش ورقه بهادار تامین مالی اسلامی در پایان روز = قیمت فروش ورقه بهادار تامین مالی اسلامی

تبصره: کسورات و کارمزدهای خرید و فروش اوراق بهادار تامین مالی اسلامی براساس قوانین و مقررات جاری کشور تعیین می‌شوند. ۳-۲: در محاسبه قیمت خرید و فروش ورقه بهادار تامین مالی اسلامی، ارزش ورقه تامین مالی اسلامی در هر زمان معادل قیمت پایانی ورقه تامین مالی اسلامی در هر یک از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس است.

۳-۳: در صورتی که قیمت باز خرید ورقه بهادار تامین مالی اسلامی به صورت روزانه توسط بازارگردان اعلام گردد، ارزش ورقه بهادار تامین مالی اسلامی در پایان آن روز برابر قیمت پایانی ورقه بهادار تامین مالی اسلامی در آن بورس یا قیمت باز خرید اعلام شده توسط بازارگردان هر کدام که بیشتر باشد، خواهد بود.

تبصره: در صورتی که حجم معاملات روزانه ورقه بهادار تامین مالی اسلامی در یک روز کمتر از یک دهم درصد حجم کل اوراق بهادار منتشر شده بوده ولی در صد تغییر قیمت در آن روز معاملاتی بیشتر از ± 1 در صد قیمت پایانی روز قبل باشد قیمت بازارگردان مبنای تعیین قیمت خرید یا فروش آن ورقه بهادار تامین مالی اسلامی خواهد بود.

۳-۴: به دلایل زیر می‌توان قیمت پایانی ورقه بهادار تامین مالی اسلامی را حداکثر تا ۱۰ درصد تعدیل کرده و در محاسبه ارزش ورقه بهادار تامین مالی اسلامی بکار برد:

الف: خبری مهم که بر روی قیمت ورقه بهادار تامین مالی اسلامی مؤثر است، رسماً منتشر شده ولی پس از انتشار این خبر، معامله ورقه بهادار تامین مالی اسلامی در یکی از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس صورت پذیرفته است.

ب: در صورتی که به موجب تغییرات قیمت اوراق بهادار تامین مالی اسلامی، بازده تا سر رسید اوراق موجود در پرتفوی صندوق از محدوده بازده میانگین اسناد خزانه اسلامی با سر رسید بیش از ۶ ماه ± 2 انحراف معیار ۶ ماهه خارج گردد، آنگاه مدیر صندوق امکان تعدیل قیمت اوراق بهادار مزبور به میزانی که بازده تا سر رسید اوراق بهادار در محدوده فوق قرار گیرد، را دارد.

۳-۵: در صورتی که قرارداد نگهداری اوراق بهادار تامین مالی اسلامی بین صندوق و متعهد پذیره نویس یا بازارگردان اوراق منعقد گردد که در این قرارداد در پایان دوره نگهداری اوراق، مبلغ فروش معینی تعیین گردد، آنگاه ما به التفاوت قیمت ورقه بهادار در سر رسید قرارداد و قیمت خرید آن روزانه به صورت مساوی طی مدت قرارداد به قیمت خرید اضافه می‌شود.

۴- ارزش منصفانه سود نقدی سهم که تقسیم شده ولی دریافت نشده است با ارزش فعلی مبلغ سود تقسیمی سهم که با توجه به تاریخ پرداخت سود اعلان شده توسط شرکت و با نرخ معادل سود علی الحساب آخرین اوراق مشارکت دولت یا بانک مرکزی به علاوه ۵ درصد تنزیل می‌شود، برابر است. در صورتی که تاریخی برای پرداخت سود از سوی شرکت اعلان نشده باشد، مدت تنزیل ۸ ماه در نظر گرفته می‌شود.

۵- خبر وقتی رسماً منتشر شده محسوب می‌شود که توسط نهادهای ذی صلاح قانونی از جمله دستگاه‌های اجرایی ذیربط در حدود اختیارات و وظایف قانونی آنها، ناشران اوراق بهادار یا بورس مربوطه اطلاع رسانی شده باشد.

۶- در صورتی که براساس مفاد بندهای ۱-۲ این دستورالعمل، قیمت پایانی ورقه بهادار تعدیل شده باشد با برطرف شدن شرایط مذکور باید از قیمت پایانی ورقه بهادار در محاسبات مربوط به این دستورالعمل استفاده نمود.

۷- هرگاه مدیر صندوق سرمایه‌گذاری براساس این دستورالعمل تصمیم به تعدیل قیمت پایانی بگیرد، باید دلایل خود را در مورد هر تعدیل مکتوب کرده و یک نسخه از آن را برای متولی ارسال نماید و یک نسخه از آن را بایگانی کند. مدیر صندوق سرمایه‌گذاری نمی‌تواند قیمت پایانی هر ورقه بهادار را براساس یک دلیل بیش از یک بار تعدیل کند.

۸- در صورتی که براساس مقررات، اوراق بهاداری از تابلو بورس‌ها حذف شود، و سازوکار قیمت‌گذاری رسمی دیگری در خصوص آن تعیین نشده باشد، ارزش منصفانه آن به پیشنهاد مدیر و تأیید متولی تعیین می‌شود.

۹- در صورتی که اوراق بهاداری همراه با اختیار فروش ضمنی خریداری شده باشد، ملاک محاسبه ارزش منصفانه ورقه بهادار، قیمت ورقه بهادار به روش محاسبه به شرح بندهای فوق یا ارزش فعلی قیمت اعمال اختیار فروش هر کدام که بزرگتر باشد، خواهد بود. نرخ تنزیل قیمت اعمال اختیار فروش برابر با نرخ سود ضمنی سالانه اختیار فروش در نظر گرفته خواهد شد.

۱۰- در صورتی که اوراق بهاداری همراه با اختیار فروش ضمنی خریداری شده باشد و همچنین خریدار اقدام به انتشار اوراق اختیار خرید ضمنی نموده باشد، ملاک محاسبه ارزش منصفانه ورقه بهادار، به شرح بندهای ذیل می‌باشد:

۱-۱۰: قیمت ورقه بهادار به روش محاسبه شده به شرح بندهای فوق یا ارزش فعلی قیمت اعمال اختیار فروش ضمنی، هر کدام که بزرگتر باشد، و

۲-۱۰: قیمت ورقه بهادار به روش محاسبه شده به شرح بندهای فوق یا ارزش فعلی قیمت اعمال اختیار خرید ضمنی، هر کدام که کوچکتر باشد.

۱۱- واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری

۱۱-۱- فرمول‌های محاسبه قیمت خرید و فروش واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله به ترتیب عبارتند از:

$$\begin{aligned} \text{کارمزد خرید هر واحد} &+ \text{ارزش هر واحد سرمایه} \\ \text{سرمایه گذاری} &+ \text{گذاری در پایان روز} \\ \text{قیمت خرید هر واحد سرمایه‌گذاری در پایان روز} &= \end{aligned}$$
$$\begin{aligned} \text{کارمزد فروش هر واحد سرمایه گذاری} &- \text{ارزش هر واحد سرمایه} \\ \text{واحد سرمایه گذاری} &- \text{گذاری در پایان روز} \\ \text{قیمت فروش هر واحد سرمایه گذاری در پایان روز} &= \end{aligned}$$

۱۱-۲- در محاسبه قیمت خرید و فروش هر واحد سرمایه‌گذاری، ارزش هر واحد سرمایه‌گذاری معادل قیمت پایانی هر واحد سرمایه‌گذاری در یکی از بورس‌ها یا بازار خارج از بورس می‌باشد.

۱۱-۳- در صورتی که قیمت باز خرید واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله به صورت روزانه توسط بازارگردان اعلام گردد، ارزش هر واحد سرمایه‌گذاری در پایان آن روز برابر قیمت پایانی واحدهای سرمایه‌گذاری در آن بازار یا قیمت باز خرید اعلام شده توسط بازارگردان هر کدام که بزرگتر باشد، خواهد بود.

۱۱-۴- فرمول‌های محاسبه قیمت خرید و فروش واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری غیر قابل معامله به ترتیب عبارتند از:

$$\begin{aligned} \text{کارمزد مدیر ثبت} &+ \text{آخرین قیمت صدور} \\ \text{سرمایه‌گذاری در پایان روز} &+ \text{محاسبه شده توسط} \\ \text{قیمت خرید هر واحد} &= \text{صندوق سرمایه‌پذیر} \end{aligned}$$

$$\text{آخرین قیمت ابطال} - \text{کارمزد مدیر ثبت} = \text{محاسبه شده توسط} = \text{قیمت فروش هر واحد} \\ \text{صندوق سرمایه‌پذیر} \quad \text{روز} \quad \text{سرمایه گذاری در پایان}$$

۱۲- نحوه احتساب تغییرات ارزش سهام موجود در پرتفوی صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت طی سال مالی

به منظور جلوگیری از تأثیر پذیری زیاد تغییرات خالص ارزش دارایی‌های صندوق‌های با درآمد ثابت در اثر تغییرات قیمت سهام، صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت می‌توانند از روش زیر استفاده نموده و تغییرات ارزش سهام را طی سال مالی شناسایی نمایند. لازم به توضیح است رویه انتخاب شده در خصوص نحوه شناسایی تغییر ارزش، باید در خصوص کلیه سهام‌های موجود در پرتفوی صندوق یکسان و به صورت مداوم به کار گرفته شود. این روش برای سهام‌هایی که از طریق اوراق اختیار فروش تبعی، اختیار خرید و فروش، یا هر روش دیگر توسانات قیمت را محدود می‌نماید کاربرد ندارد.

۱۲-۱- حداقل و حداکثر درصد تغییر ارزش مورد انتظار سهام

به منظور احتساب تغییرات ناشی از ارزش سهام موجود در پرتفوی صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت، مدیر صندوق باید حداقل و حداکثر درصد تغییر ارزش مورد انتظار سهام که باید در محدوده $\pm 2\%$ درصد نرخ پیش بینی صندوق یا میانگین سود پرداختی سالانه شده طی شش ماه گذشته باشد را تعیین نماید.

تبصره ۱: صندوق‌هایی که پیش بینی سود ندارند باید میانگین سود پرداختی سالانه شده طی شش ماه گذشته را مبنای تعیین حداقل و حداکثر تغییر ارزش سهام قرار دهند. صندوق‌های تازه تا سیس بدون پیش بینی سود، از ماه دوم فعالیت می‌توانند از این روش استفاده نمایند و میانگین نرخ سود سپرده بانکی و اوراق بهادار تامین مالی اسلامی موجود در پرتفوی صندوق را مبنای محاسبات قرار خواهند داد.

تبصره ۲: مدیر صندوق موظف است نرخ پیش‌بینی یا میانگین نرخ سود پرداختی سالانه شده طی شش ماه گذشته را در آغاز اجرای این روش یا ابتدای سال مالی انتخاب نماید و تا پایان سال مالی صندوق قابل تغییر نمی‌باشد.

۱۲-۱-۱- حداقل درصد روزانه تغییر ارزش مورد انتظار سهام

حداقل درصد تغییر ارزش مورد انتظار سهام در یک روز که قابل شناسایی در صندوق است، از حاصل تقسیم حداقل درصد تغییر ارزش مورد انتظار سهام به تعداد روز کاری طی یک سال به دست می‌آید. به عنوان مثال در صورتی که نرخ سود پیش بینی صندوق ۲۰ درصد باشد حداقل درصد روزانه تغییر ارزش مورد انتظار سهام $\left(\frac{18}{252}\right)\%$ است.

۱۲-۱-۲- حداکثر درصد روزانه تغییر ارزش مورد انتظار سهام

حداکثر در صد تغییر ارزش مورد انتظار سهم در یک روز که قابل شناسایی در صندوق می‌باشد، از حاصل تقسیم حداکثر در صد تغییر ارزش مورد انتظار سهم به تعداد روز کاری طی یک سال به دست می‌آید. به عنوان مثال در صورتی که نرخ سود پیش بینی صندوق ۲۰ درصد باشد حداکثر درصد روزانه تغییر ارزش مورد انتظار سهم $(\frac{22\%}{252})$ است.

صندوق باید روزانه برای تک تک سهام موجود در پرتفوی صندوق با توجه به یکی از حالات زیر مانده ذخیره تغییر ارزش سهم را محاسبه و با در نظر گرفتن سایر محدودیت‌ها اقدام به شناسایی ذخیره تغییر ارزش سهم در دفاتر صندوق نماید.

الف) در صورتی که تغییر ارزش روزانه سهم a در روز t بزرگتر از حداکثر تغییر ارزش سهم باشد آنگاه:

$$t \text{ روز } = (\% \Delta P_{at} - MAX\%e\Delta P) \times P_{a(t-1)} \times N_{at}$$

$$\% \Delta P_{at} = \text{درصد تغییرات قیمت پایانی سهم } a \text{ نسبت به روز کاری قبل}$$

$$MAX\%e\Delta P = \text{حداکثر درصد تغییر ارزش مورد انتظار سهم}$$

$$P_{a(t-1)} = \text{قیمت پایانی سهم } a \text{ در روز } (t-1)$$

$$N_{at} = \text{تعداد سهام شرکت } a \text{ در پرتفوی صندوق در روز } t$$

ثبت حسابداری مربوط به شناسایی تغییر ارزش سهم a در روز t :

تاریخ	کدمعین	شرح سند	بدهکار	بستانکار
	۱۷۲۰	حساب ارزشیابی در سهام شرکت a	***	
***	۴۵۱۰	درآمد (هزینه) ناشی از افزایش ارزش سهام شرکت a		***
	۲۷۱۰	ذخیره ناشی از تغییرات ارزش سهام		***
ثبت شناسایی افزایش در خالص ارزش فروش سهام و حق تقدم سهام نسبت به روز قبل				

ب) در صورتی که تغییر ارزش روزانه سهم a در روز t کوچکتر از حداقل تغییر ارزش سهم باشد آنگاه:

$$t \text{ روز } = (|\% \Delta P_{at}| - MIN\%e\Delta P) \times P_{a(t-1)} \times N_{at}$$

$$|\% \Delta P_{at}| = \text{قدر مطلق درصد تغییرات قیمت پایانی سهم } a \text{ نسبت به روز کاری قبل}$$

$$MIN\%e\Delta P = \text{حداقل درصد تغییر ارزش مورد انتظار سهم}$$

$$P_{a(t-1)} = \text{قیمت پایانی سهم } a \text{ در روز } (t-1)$$

$$N_{at} = \text{تعداد سهام شرکت } a \text{ در پرتفوی صندوق در روز } t$$

ثبت حسابداری مربوط به شناسایی تغییر ارزش سهام a در روز t مشروط به اینکه در اثر ثبت زیر مانده ذخیره ناشی از تغییر ارزش سهام بدهکار نگردد به شرح زیر می باشد:

تاریخ	کدمعین	شرح سند	بدهکار	بستانکار
	۴۵۱۰	درآمد(هزینه) ناشی از کاهش ارزش سهام شرکت a	***	
	۲۷۱۰	ذخیره ناشی از تغییرات ارزش سهام	***	
	۱۷۲۰	حساب ارزشیابی در سهام شرکت a		***
ثبت شناسایی کاهش در خالص ارزش فروش سهام و حق تقدم سهام نسبت به روز قبل				

تبصره ۱: مانده حساب ذخیره ناشی از تغییر ارزش سهام در کد معین ۲۷۱۰ در هیچ زمان نمی تواند مانده منفی (بدهکار) داشته باشد.

تبصره ۲: در خصوص اقدامات شرکتی اعم از افزایش سرمایه و سود نقدی، محاسبات مربوطه پس از اعمال تأثیر اقدامات شرکتی در قیمت سهام انجام خواهد گرفت.

۲-۱۲- نحوه تقسیم مانده ذخیره ناشی از تغییر ارزش سهام در پایان سال مالی صندوق

در صورتی که در پایان هر مقطع تقسیم سود، مانده حساب ذخیره ناشی از تغییر ارزش سهام در کد معین ۲۷۱۰ عددی مثبت (مانده بستانکار) و به میزان بیش از ۴ درصد سالانه شده (متناسب با زمان سپری شده از آخرین پرداخت سود از محل ذخیره یا آغاز اجرای این روش، هرکدام که کوچکتر باشد) از خالص ارزش دارایی های صندوق باشد، مدیر صندوق می تواند تا میزان ۲ درصد سالانه شده (متناسب با زمان سپری شده از آخرین پرداخت سود از محل ذخیره یا آغاز اجرای این روش، هرکدام که کوچکتر باشد) از خالص ارزش دارایی های صندوق به نسبت زمان حضور سرمایه گذاران در صندوق و تعداد واحدهای سرمایه گذاری در آن دوره زمانی، بین دارندگان واحدهای سرمایه گذاری در بازه زمانی فوق تقسیم نماید.

در پایان سال مالی صندوق، در صورتی که مانده ذخیره به علاوه پرداخت های سود از محل ذخیره طی سال مالی بیشتر از ۲ درصد باشد، مدیر صندوق باید حداقل تا میزان ۲ درصد از خالص ارزش دارایی های صندوق را حداکثر ظرف ۱۰ روز به حساب سرمایه گذاران واریز و مابقی را به سال مالی بعد منتقل نماید.

مبلغ پرداخت ذخیره در پایان سال مالی به هر سرمایه گذار به شرح ذیل می باشد:

مبلغ قابل پرداخت برای هر روز واحد سرمایه گذاری سرمایه گذار از طریق زیر محاسبه می گردد:

$$\text{مبلغ قابل تقسیم از مانده ذخیره (C)*} + \text{محل ذخیره تغییر ارزش (B)} = \frac{\text{مبلغ قابل پرداخت برای هر روز واحد سرمایه گذاری هر سرمایه گذار (A)}}{\text{تعداد روز واحد سرمایه گذار**}}$$

* در صورتی که مبلغ ذخیره بعلاوه پرداخت‌های طی دوره از محل ذخیره تغییر ارزش کوچکتر مساوی ۲ درصد از خالص ارزش دارایی‌ها باشد باید کل مبلغ ذخیره بین سرمایه‌گذاران توزیع گردد و در صورتی که مبلغ ذخیره بعلاوه پرداخت‌های طی دوره از محل ذخیره تغییر ارزش بزرگتر از ۲ درصد از خالص ارزش دارایی‌ها باشد باید حداقل تا میزان ۲ درصد از خالص ارزش دارایی‌ها بین سرمایه‌گذاران توزیع گردد.

** تعداد روز واحد سرمایه‌گذاری از ابتدای سال مالی یا شروع محاسبه ذخیره هر کدام که کوچکتر باشد محاسبه می‌گردد.

سپس به ازای هر سرمایه‌گذار باید مبلغ بدهی به هر سرمایه‌گذار به شرح ذیل محاسبه گردد:

$$\text{مبلغ قابل پرداخت برای هر سرمایه گذار (D)} = \text{تعداد روز واحد هر سرمایه گذار} \times \text{سرمایه گذاری (A)}$$

$$\text{مبلغ بدهی به هر سرمایه گذار از محل ذخیره (E)} = \text{مبلغ پرداخت شده طی دوره از محل ذخیره تغییر ارزش به هر سرمایه - مبلغ قابل پرداخت به هر سرمایه گذار (D)}$$

در صورتی که مجموع مبالغ مثبت بدهی به هر سرمایه‌گذار از محل ذخیره $\{\sum(E) > 0\}$ بزرگتر از مبلغ قابل تقسیم از مانده ذخیره (C) باشد آنگاه به نسبت مبلغ مثبت بدهی به هر سرمایه‌گذار از محل ذخیره $(E) > 0$ به مجموع مبالغ مثبت بدهی به هر سرمایه‌گذار از محل ذخیره $\{\sum(E) > 0\}$ ، مبلغ قابل تقسیم از مانده ذخیره (C) بین سرمایه‌گذاران تقسیم می‌گردد و حداکثر ظرف ۱۰ روز به حساب سرمایه‌گذاران واریز می‌گردد و مابقی مانده حساب ذخیره به سال مالی بعد منتقل می‌گردد.

ثبت حسابداری مربوط به پرداخت ذخیره ناشی از تغییرات ارزش سهام به شرح ذیل می‌باشد:

تاریخ	کدمعین	شرح سند	بدهکار	بستانکار
	۲۷۱۰	ذخیره ناشی از تغییرات ارزش سهام	***	
	۲۲۷۰	بدهی به سرمایه گذاران بابت پرداخت ذخیره ناشی از تغییرات ارزش سهام		***
۱۳***/**/**	۲۲۷۰	بدهی به سرمایه گذاران بابت پرداخت ذخیره ناشی از تغییرات ارزش سهام	***	
	۱۱۱۰	بانک		***
ثبت تقسیم و پرداخت ذخیره ناشی از تغییرات ارزش سهام در پایان سال مالی صندوق به حساب سرمایه‌گذاران				